

Cultura

La reserva del Pliocè

Descobreixen un altre esquelet sencer d'un tapir de més de tres milions d'anys al Camp dels Ninots, una referència mundial en el registre fòssil d'aquesta espècie

22/05/12 02:00 - CALDES DE MALAVELLA - EVA VÀZQUEZ

Els paleontòlegs s'havien acostumat a reconstruir les condicions de vida del Pliocè a partir de la troballa fòssil d'una mandíbula o un tros de falange d'alguna d'aquelles bèsties que corrien per la Terra fa tres milions d'anys, però des de fa un temps no els cal posar-hi tanta imaginació, no almenys des que al Camp dels Ninots de Caldes de Malavella ja és gairebé una rutina descobrir-hi cossos sencers i en un estat de conservació excepcional. Ahir en van presentar l'última troballa: un esquelet de tapir que, com la resta de grans vertebrats localitzats a la zona en anteriors campanyes, presenta connexió anatòmica, és a dir, se n'ha preservat tota l'ossada perfectament composta, com si l'animal hagués mort no pas fa tres milions d'anys, sinó com aquell qui diu la primavera passada.

És el tercer exemplar d'aquesta rara espècie que s'ha posat al descobert al jaciment de Caldes de Malavella, cosa que converteix el Camp dels Ninots en una reserva única al món. "És molt rar trobar restes de tapir, un animal corpulent, herbívor, molt arcaic, quasi un fòssil vivent, que a més tenia un comportament solitari, no anava en manada", explica Bruno Gómez, un dels codirectors de les excavacions, junt amb Gerard Campeny i Jordi Agustí, per explicar l'excepcionalitat que en un sol jaciment se n'hagin trobat tres i tots complets, no pas fragments aïllats com a d'altres llocs d'Europa, de manera que el Camp dels Ninots "concentra ja el 70% del registre fòssil mundial d'aquesta espècie". L'esquelet correspon a un individu adult, d'uns 250 quilos de pes, 1,30 metres d'altura i 1,80 de llarg, possiblement una femella, de l'espècie *Tapirus arvernensis*, considerada un parent llunyà del *Tapirus indicus*, de pelatge blanc i negre, que encara avui existeix en alguns llocs d'Àsia. L'excel·lent estat de conservació en què ha arribat fins avui es deu a les immillorables condicions geològiques del Camp dels Ninots, en realitat l'immens cràter d'un volcà hidrotermal (un *maar*) que fa més de tres milions d'anys va quedar colgat d'aigua fins a formar un llac, on nombroses espècies animals venien a abeurar-hi i alimentar-s'hi, fins que "algun fenomen catastròfic" relacionat amb les emissions tòxiques de l'antic volcà va extingir de manera fulminant tots els éssers vius que s'hi arreceraven. El fang del llac i l'aigua mateixa, rica en sílice, haurien afavorit l'òptima fossilització dels cossos.

Les excavacions al Camp dels Ninots, que van començar el 2003, sota la direcció de l'Institut Català de Paleoecologia Humana i Evolució Social (Iphes) i que cada any han brindat troballes espectaculars (ja s'hi han documentat quatre bòvids, dos rinoceronts i tres tapirs, tots en connexió anatòmica, a més de tortugues, granotes, peixos i abundants empremtes vegetals), han permès reconstruir el paisatge de la zona, dominat per una selva de llorers, i el clima d'aquell període, que seria de tipus subtropical, amb temperatures relativament suaus, poca estacionalitat i abundants precipitacions.

Considerat "la Pompeia del Pliocè" per la seva riquesa fòssil, el jaciment, del qual s'ha excavat només un 10%, amb prou feines ha revelat una ínfima part de la informació que amaga. En nivells més moderns, d'uns 20.000 anys d'antiguitat, s'hi ha recuperat també indústria lítica que hi documenta la presència de societats caçadores i recol·lectores del Paleolític superior. En l'excavació d'aquesta campanya, que acabarà a finals de mes, hi intervenen una vintena de persones, entre alumnat del Màster Erasmus Mundus en Arqueologia del Quaternari i Evolució Humana de la Universitat Rovira i Virgili de Tarragona i arqueòlegs i paleontòlegs d'altres centres nacionals i internacionals.

Darrera actualització (Dimarts, 22 de maig del 2012 02:00)

Publicat a

El Punt Avui. Comarques Gironines 22-05-2012 Pàgina 44

Tweet 0

0

Recomendar 0

0

Jordi Agustí i Bruno Gómez, dos dels codirectors de l'excavació, amb Gerard Campeny, ahir al costat del tapir Foto: MANEL LLADÓ.

És el novè gran vertebrat que troben al camp, del qual s'ha excavat només una desena part

Notícies de ...

[Caldes de Malavella](#) [Tarragona](#)